

- 36 In die Bybelstudiegroep kan daar dalk iemand na vore kom wat wil wys hoe slim hy is. Ons noem so iemand 'n "filosoof". DIT IS TYDMORS OM MET SULKE MENSE TE REDENEER. Die "filosowe" is oor die algemeen

 (Kies meer as een)

- a. waarlik soekers na die waarheid
- b. besig om aandag te trek
- c. iemand wat daarvan hou om te praat

BESIG OM AANDAG TE TREK IEMAND WAT DAARVAN HOU
OM TE PRAAT

- 37 'n "Filosoof" wat nog nie gered is nie, kan nie geestelike dinge ervaar nie. 'n Leier moet bereid wees om _____ met so 'n mens te bespreek.

- a. die weg tot redding
- b. die Drie-Eenheid

DIE WEG TOT REDDING

- 38 'n "Filosoof" sal die onderwerp gou verander sodat hy dan vir 'n oomblik die leier van die Bybelstudie kan wees. Die debat sal ander groepslede _____.

- a. verwar
- b. beter insig gee

VERWAR

- 39 'n Bybelstudiegroep sal verward wees as daar _____ word met "filosowe".

GEDEBATTEER

- 40 Aangesien indirekte leierskap deelname van baie groepslede tot gevolg het, MOET DIE LEIER SEKER MAAK DAT DAAR NIE EEN PERSOON IS WAT DIE BESPREKING DOMINEER NIE. As een persoon die hele gesprek domineer, beteken dit dat daar nie goeie _____ leiding gegee word nie.

INDIREKTE

- 41 As een persoon die hele tyd praat, is dit moeilik vir baie groepslede om _____.

DEEL TE NEEM

- 42 As goeie indirekte leierskap beoefen word, is dit die verantwoordelikheid van die _____ om te verseker dat almal in die groep deelneem.

LEIER

- 43 Indirekte leierskap laat nie _____ toe om die bespreking te domineer nie.
- a. een persoon
 - b. twee persone
 - c. al die lede

EEN PERSOON OF TWEE PERSONE

- 44 Ons het na drie dinge gekyk wat 'n leier nooit moet doen nie. Hulle is:
- Die leier moet nooit voel dat hy _____ moet sê wat hy _____ nie.
 - Die leier moet nie met 'n "filosoof" _____ nie.
 - Die leier moet nie _____ toelaat om die hele studie te domineer nie.

-
- ALLES WEET
 - DEBATTEER
 - EEN/TWEE PERSOON(E)

- 45 Vervolgens kyk ons na twee redes waarom indirekte leierskap 'n goeie metode is om te gebruik wanneer 'n nuwe gemeente begin word.
- 46 Wanneer ons die indirekte metode gebruik, IS DIT MAKLIKER OM DIE LEIERSKAP OOR TE DRA NA ANDER GROEPSLEDE. Dit is die eenvoudigste antwoord, om deur middel van Bybelstudiegroepe leiers(kap) te verskaf wat eendag uitgebou sal kan word tot 'n nuwe gemeente. Een van die hoofkenmerke van 'n wyse leier, is sy vermoë om leierskap te _____.

VERPLAAS

- 47 'n Leier wat ook predikant van 'n ander gemeente is, mag dit moeilik vind om aan te hou om vergaderings te hou met die groep wat hy op die been probeer bring. Dit is dan belangrik om 'n leier te kry vir hierdie groep. Dit is natuurlik dat die leier uit die _____ kom.

GROEP

- 48 Omdat 'n wyse leier van meet af aan die indirekte metode sal gebruik by die byeenkomste, is dit natuurlik vir die groepslede om al deel te neem terwyl die groep nog besig is om te ontwikkel. Dit is dan _____ dat sommige groepslede leiers sal word.

VANSELFSPREKEND

- 49 Omdat alle groepslede van die begin van die Bybelstudie af aangespoor is tot deelname, sal dit vir hulle vanselfsprekend wees om aan te hou _____. Een of meer lede sal dan _____ word.

DEELNEEM
LEIERS

- 50 Hoe kan 'n leier beplan vir die toekoms as hy nie kán of wil groepleier bly van 'n bepaalde Bybelstudiegroep nie?
- Hy moet die leierskap _____ na die groepslede.

OORDRA

- 51 As u die Indirekte Leierskap toepas wat ons in hierdie les bespreek het, SAL U NUWE GROEPE BEGIN EN LEI WAT NIE BEPERK IS TOT 'N ERVARE LEIER, OPLEIDING OF GELD NIE.

Dit beteken dat baie mense instaat is om nuwe groepe te _____.

LEI

- 52 'n Jong Christen kan 'n Bybelstudiegroep lei, selfs al is hy nie baie _____ nie.

ERVARE

- 53 Is die volgende stellings WAAR (W) of ONWAAR (O)?
- a. _____ 'n Persoon wat intensiewe opleiding deurloop het by 'n Seminarium, is instaat om 'n tuis-Bybelstudiegroep te lei
- b. _____ 'n Plaasboer met min opleiding kan 'n tuis-Bybelstudiegroep met sukses lei.

ALBEI IS WAAR

- 54 Wie het genoeg geld om 'n tuis-Bybelstudiegroep te begin? (Kies een of meer)
- a. 'n prokureur d. 'n onderwyser
- b. 'n skrynerwerker e. 'n fabriekswerker
- c. 'n dokter

ALMAL

- 55 Volgens wat ons nou geleer het, is Indirekte Leierskap die beste om 'n tuis-Bybelstudiegroep wat moet ontwikkel tot 'n nuwe gemeente, te begin. Dit is 'n goeie metode, want:
- a. Dit is maklik vir die groepleier om die leierskap _____ na 'n ander groepsleid.
- b. Enige persoon kan so 'n groep begin, want daar is nie baie _____ nodig nie.

a. OOR TE DRA

b. ERVARING, OPLEIDINGEN GELD

- 56 **OORSIG OOR WAT ONS GELEER HET**

I Indirekte Leierskap behels twee dinge:

1. _____ deur die leier.
2. _____ van groepslede.

II Vyf dinge om te onthou wanneer u 'n Groepsbybelstudie lei, is:

1. Die leier moet die _____ van alle _____ aanmoedig.
2. Verskaf 'n _____ boek of ander goeie _____ materiaal.
3. 'n Leier moet _____ wees.
4. 'n Leier moet 'n _____ leierskap beoefen.
5. Slegs die _____ kan waarlik sondebesef en bekering van sonde bewerkstellig.

III Skryf twee redes neer waarom Indirekte Leierskap 'n goeie manier is om 'n nuwe gemeente te begin.

ANTWOORDE OP OORSIG:

- I
1. RIGTINGAANDUIDING
 2. DEELNAME
- II
1. DEELNAME , GROEPSLEDE
 2. OEFENING , LEES
 3. GEDULDIG
 4. REPRODUSERENDE
 5. HEILIGE GEES

- III 1. DIE LEIER KAN MAKLIK EN GOU LEIERSKAP OORDRA AAN DIE ANDER GROEPSLEDE.
2. 'N LEIER KAN 'N NUWE TUIS-BYBELSTUDIEGROEP BEGIN, AL HET HY MIN ONDERVINDING, OPLEIDING EN GELD.

VIII Die Pionier Evangelis en Tuis-Bybelstudie sonder Bybelstudiemateriaal

HOE KAN DIE PIONIER EVANGELIS 'N TUIS-BYBELSTUDIE LEI SONDER BYBELSTUDIEMATERIAAL

- deur Thomas Wade Akins

Die sleutel tot die bestudering van God se Woord, is die Heilige Gees. Jesus het gesê: **“¹³Wanneer Hy kom, die Gees van die waarheid, sal Hy julle in die hele waarheid lei. Wat Hy sal sê, sal nie van Homself kom nie: Hy sal net sê wat Hy hoor, en Hy sal die dinge wat gaan kom, aan julle verkondig. ¹⁴Hy sal My verheerlik, want wat Hy van My ontvang, sal Hy aan julle verkondig.”** (Johannes 16:13-14). Jesus is die Waarheid en die Heilige Gees is die Een wat die Waarheid in u hart bekend maak.

Was u al ooit besig om Bybel te lees, en skielik is dit asof een Bybelvers in u hart uitgehef word, en die Heilige Gees openbaar aan u 'n waarheid? Dit het al met my gebeur. Ek het eenmaal 'n baie moeilike tyd deurgemaak en ek was in 'n put van feitlik totale duisternis. Tog was daar onder in die put lig – die lig van Jesus. Ek het begin Bybel lees op soek na 'n Woord van God. Ek het Jesaja gelees. Terwyl ek hoofstuk 43 lees, het die Heilige Gees vers twee in my siel uitgehef: **“²As jy deur water moet gaan, is Ek by jou, deur riviere, hulle sal jou nie wegspoel nie; as jy deur vuur moet gaan, sal dit jou nie skroei nie, die vlamme sal jou nie brand nie.”**. Toe God hierdie waarheid tot my hart spreek, het 'n groot

vrede oor my siel gespoel. Ek moes steeds deur donker dae van brandende beproewing gaan, maar ek het geweet dat ek nie sou verbrand nie, want God Self het Sy waarheid persoonlik aan my bekend gemaak.

Dit is belangrik dat die leier onthou dat hy NIE besig is om Bybelstudie te onderrig nie, maar dat hy dit lei. Hy lei op 'n manier wat samewerking van groepslede vra. Hy lees nie self 'n vers nie, maar vra iemand in die groep om dit te lees. Hy vertel nie vir hulle wat die waarhede in die vers is nie, maar vra vrae om groepslede te lei om self die waarhede te ontdek. Hy pas nie die vers vir hulle toe nie, maar vra hulle om hulle eie idees te gee oor hoe die vers persoonlik gemaak en toegepas kan word. Wanneer ons leiding neem tydens 'n Bybelstudie is ons doel om God deur Sy Woord te hoor praat. Ek wil graag die volgende stappe aanbeveel:

Stap 1: Die groepleier kies 'n Skrifgedeelte om te bestudeer. Hy kan begin met vers 1 en dan elke vers van die res van die boek doen. Begin byvoorbeeld met Die Evangelie volgens Johannes, hoofstuk1, vers 1.

Stap 2: Die leier sal iemand in die groep vra om die eerste vers te lees.

Stap 3: Die leier lees die vers weer in moderne, eenvoudige taal. Met ander woorde, hy parafraseer die vers.

Stap 4: Nadat die vers gelees is, vra die leier vrae om geestelike waarhede in die vers te soek. Vra wie-, wat-, waar-, hoekom- en hoe-vrae.

Byvoorbeeld:

1. Wat sê hierdie vers oor God?
2. Wat sê hierdie vers oor Jesus?
3. Wat sê hierdie vers oor sonde?
4. Wat sê hierdie vers oor gehoorsaamheid?
5. Wat sê hierdie vers oor my?
6. Watter geestelike waarhede is in hierdie vers vervat?

Stap 5: Die leier moet dan ook ander Skrifgedeeltes of verse in die Bybel wat verband hou met die waarheid wat ontdek is, vir die groep wys. Met ander woorde, wys vir die groep ander Skrifgedeeltes wat die waarheid in die vers sal illustreer en verduidelik.

Stap 6: Hierna moet die leier die vers toepas. Maak die vers persoonlik deur u naam daar in te sit. Bespreek elke waarheid op 'n persoonlike manier en pas dit toe op elkeen in die groep. Vra aan elke groepslid die vraag: hoe raak die waarheid in die vers jou? Wat sê dit vir jou persoonlik? Laat elkeen in die groep hierdie vraag beantwoord.

Stap 7: Nadat u die prosedure gevolg het met vers 1, gaan voort met vers 2 en dan ook met al die verse in die res van die boek, vers-vir-vers.

Stap 8: Lei die groep in gebed aan die einde van die studie, en bid oor die geestelike waarhede wat u ontdek het in die gedeelte wat u bestudeer het.

VOORBEELD:

Stap 1: Kies die boek of Skrifgedeelte. Ons kies Die Evangelie volgens Johannes vir die doel.

Stap 2: Vra iemand om Johannes 1 vers 1 te lees: **“In die begin was die Woord daar, en die Woord was by God, en die Woord was self God.”**

Stap 3: Parafraseer die vers. Hierdie vers sê dat die Skepper in die begin reeds daar was, dat Hy by God was en dat Hy Self God was.

Stap 4: Vrae

1. Wat sê hierdie vers oor God? *Hy is van die begin af daar. Hy is die begin. Hy is die Woord.*
2. Wat sê die vers oor Jesus? *Vers 14 sê dat Jesus die Woord is. Jesus Christus is dus God.*

Stap 5: Lees ander verwante verse.

“Die Woord het mens geword en onder ons kom woon. Ons het sy heerlikheid gesien, die heerlikheid wat Hy, as die enigste Seun, van die Vader het, vol genade en waarheid.” (Joh.1:14)

Vra soveel vrae as waaraan u kan dink en laat die groep dit beantwoord – nie die leier nie.

1. Wie het mens geword? *Jesus*
2. Wie het onder die mense kom woon? *Jesus*
3. Wie het Sy heerlikheid gesien? *Johannes, die skrywer van die boek.*
4. Wat het Johannes in Jesus gesien? *Sy heerlikheid.*
5. Wat beteken “sy heerlikheid”? *Dit beteken dat Hy verhoog en geëer is.*
6. Wat het Johannes verder in Jesus gesien? *Dat Hy van die Vader kom.*
7. Wat nog? *Hy was vol genade en waarheid.*
8. Wat is genade? *Genade is wanneer God vir ons dinge doen wat ons nie verdien nie. Jesus is genade.*

- 9 Wat is waarheid? *Dit is die teenoorgestelde van 'n leuen. Jesus is die waarheid; wie Hy is en alles wat Hy sê.*

Stap 6: Pas die vers toe. Wat leer die vers ons? Watter **geestelike waarhede** is in hierdie vers? Maak hulle persoonlik. Die leier moet die groep toelaat om te antwoord.

Sommige waarhede in die vers(e):

- 1 God is in die begin.
- 2 Hy het geen begin en geen einde nie.
- 3 Hy is ewig.
- 4 Jesus is God.
- 5 Jesus is die Skepper van die wêreld.
- 6 Jesus het my gemaak (maak dit persoonlik).
- 7 Jesus is vol genade en waarheid. Wat Hy vir my gegee het, het ek nie verdien nie. Jesus leer my wat waar is. (Onthou om persoonlike voornaamwoorde te gebruik.)

Stap 7: Lees die volgende vers en volg dieselfde prosedure. Hou week na week daarmee vol deur die hele boek. Wanneer u Johannes afgehandel het, kies 'n volgende boek en volg dieselfde metode.

Stap 8: Sluit af met gebed, maar bid oor die geestelike waarhede wat God aan u bekend gemaak het in die gedeelte wat u bestudeer het.

IX Hoe lei die Pionier Evangelis Goeie Nuus-Bybelstudies

BELANGRIK: Dit is baie belangrik dat u verstaan watter materiaal gebruik is in hierdie bediening en die verwysing daarna in hierdie opleidingsgids. Ons herhaal hierdie kennisgewing sodat daar geen verwarring is nie. Enige goeie

evangelistiese opvolg- en dissipelskapsmateriaal is geskik. Die persoon wat die Evangelie aanbied en die opvolgwerk doen, is belangriker as die materiaal self. Toe hierdie program in Brasilië ontwikkel is, is die volgende materiaal gebruik:

- Evangelie Traktaatjie: **Hoe om die Ewige Lewe te Hê** deur Wade Akins.
- Basiese Evangeliese Bybelstudies: **Die Johannes Evangelie Bybelstudies** deur Dr. Waylon Moore.
- Vereenvoudigde Evangeliese Studies: **'n Nuwe Lewe** deur Wade Akins. Dit is vir mense wat nie goed kan lees nie. Hierdie studies bevat dieselfde inligting as bogenoemde traktaatjie, maar is in sewe lesse verdeel.
- Basiese Evangeliese Bybelverhale: **Die Goeie Nuus van Jesus** deur Christy A. Brawner
- Onmiddellike Opvolg-blad: **Ses Waarhede vir Nuwe Bekeerlinge** deur Wade Akins. Dit moet binne 48 uur na 'n persoon se bekering met hom gedoen word.
- Dissipelskap Bybelstudies: U sal dissipelskap studiemateriaal moet kies wat nuwe gelowiges die basiese Christelike leerstellings sal leer, oor bv. doop, tiendes gee, Geestelike groei, ens. Sulke materiaal word gebruik om nuwe gelowiges te ondersteun en hulle aan te moedig om geestelik te groei. Die storie-vertel-materiaal, **Begin 'n Nuwe Lewe in Christus** deur Christy A. Brawner, word by hierdie handleiding ingesluit.

Terwyl u die handleiding bestudeer, sal u merk dat daar na bogenoemde werke verwys word. U mag egter van ander materiaal gebruik maak as u dit sou verkies. Vir hierdie opleiding verwys ons na die traktaatjie “Hoe om die Ewige Lewe te Hê”. Ander voorbeelde van soortgelyke materiaal is: “Four Spiritual Laws” van *Campus Crusade for Christ* en “Steps to Peace with God” deur Billy Graham. Elke keer as daar verwys word na “Hoe om die Ewige

Lewe te Hê” mag u gebruik maak van die Evangelie-traktaatjie van u keuse. Dieselfde geld vir enige van die ander materiaal wat hierbo genoem is.

Charles Brock, sendeling in die Filippyne en skrywer van hierdie metode, stel die volgende stappe voor:

1. Die Eerste Byeenkoms

- A Die pionier moet die volgende na die byeenkoms neem:
 - a. ’n Nuwe Testament
 - b. ’n Pen
 - c. ’n notaboekie / ’n vel papier
 - d. Woorde van koortjies (liedjies) wat by die tema pas.
 - e. ’n Traktaatjie wat die Evangelie aanbied: “Hoe om die Ewige Lewe te Hê”, “Goeie Nuus”-studies, “Goeie Nuus”-verhale of enige studiemateriaal wat hy wil gebruik.
- B Die pionier moet homself voorstel en die feit beklemtoon dat hy ’n Bybelonderwyser is.
- C Die pionier moet ook verduidelik wat sy doel is met die groep. Hy moet dit duidelik stel dat hy nie wil debatteer oor godsdien, filosofie of politiek nie, maar dat hy eerder die Woord van God wil bestudeer. Hy kan bv. sê: “My doel is om die goeie nuus wat die Bybel bring, met u te deel.” Aan die begin van die eerste byeenkoms moet die pionier Johannes 3:1-18 vir die groep voorlees en dit kortliks vir die groep verduidelik. Hy moet nie preek nie, net sy doel duidelik stel. Wat die pionier by hierdie geleentheid sê, is in der waarheid nie van belang nie omdat die mense hom nog nie vertrou nie. Hy moet liever sê: “Nikodemus is op soek na die waarheid.” Vir sewe weke sal ek u leer uit die Evangelie volgens

Johannes. Daar is vrae wat u self moet invul. Die antwoorde op hierdie vrae, vind u in die Bybel. Die studie is hoofsaaklik vir volwassenes en jongmense, maar die kinders kan ook deelneem. Die studiemateriaal deel ons net uit vir die volwassenes en die jongmense.”

- D Die pionier moet vra dat almal sy naam, ouderdom en geboortedatum op ’n vel papier neerskryf. Verduidelik vir hulle dat u dit nodig het sodat u vir elkeen van hulle kan bid. Sê ook vir hulle dat elkeen, as die Here wil, by die volgende byeenkoms *Die Evangelie volgens Johannes* sal ontvang. Plaas die lys name in die “DAAGLIKS”-kolom van u gebedslys.
- E Hierna vra die pionier vir die groep of hulle ’n paar koortjies wil sing of wil leer sing. Laat hulle self besluit. As hulle wil sing, leer vir hulle een of twee goeie liedere.
- F Die pionier moet een van die liedere kies as tema-lied.
- G Die pionier vra of daar spesifieke gebedsversoeke is by groepslede. Bid dan saam met hulle hiervoor en wy u daaraan toe om die volgende week daarvoor te bid.
- H Die pionier moet vir elkeen teenwoordig ’n evangelie-traktaatjie gee wat hulle tuis kan gaan lees.
- I Sorg dat die byeenkoms net een uur duur. Gaan na ’n uur liever na ’n ander plek soos geskeduleer.

2. Die Tweede Ontmoeting

- A Die pionier behoort die volgende saam te neem:
 - a. ’n Bybel
 - b. Genoeg kopieë van *Die Evangelie volgens Johannes* sodat elkeen een kan kry.

- c. “Goeie Nuus”-studies / “Goeie Nuus”-stories
- d. ’n Bladsy met liedere
- e. Die traktaatjie ‘HOE OM DIE EWIGE LEWE TE HÊ’, of enige ander evangeliese traktaatjie.

As daar tussen twintig en vyftig mense die tweede byeenkoms bywoon, kan daar normaalweg aangeneem word dat die helfte van hulle enduit sal volhou. As die sewe lesse van *Die Johannes Evangelie Bybelstudies* vir twintig mense aangebied word, is dit genoeg om ’n gemeente te begin.

Die tweede byeenkoms sal meer geduld verg van die pionier as *enige ander* byeenkoms. ’n Mens het baie geduld nodig met mense wat niks van die Bybel af weet nie. Die pionier moet elkeen in die groep letterlik wys hoe om hoofstukke en verse in die Bybel op te soek.

- B Die Program
- a. Sing drie liedere
 - b. Sing die tema-lied
 - c. Neem bladsy met liedere in
 - d. Deel net Studieles 1 van *Die Johannes Evangelie*-lesse uit.
 - e. Deel *Die Evangelie volgens Johannes* uit.
 - f. Doen die les deur middel van die Indirekte Metode.
 - g. Vra aan die einde: “Is daar enige vrae?” As daar geen vrae is nie, sluit af met gebed.
 - h. Sluit met ’n sessie van voorbedding.

3. Die Agtste Byeenkoms

Hierdie keer sal die leier ’n uitnodiging maak. Aangesien die “Goeie Nuus”-studies nie ’n uitnodiging maak nie, kan u die traktaatjie “HOE OM DIE EWIGE LEWE TE HÊ” of enige soortgelyke

materiaal gebruik om die Evangelie te verduidelik en die groepslede uit te nooi om Jesus aan te neem as hul Here.

Dit is nou die geleentheid vir die groep om ’n besluit te neem. Die pionier moet hulle vra of hulle wil voortgaan met die gesamentlike Bybelstudie. As hulle wil, moet die leier opvolg-materiaal aanbeveel. Op hierdie stadium sal daar ’n groot verandering kom. Die pionier moet voorstel dat al die groepe op een plek vergader as dit moontlik is. As dit nie moontlik is nie, moet hy probeer om ten minste twee groepe saam te voeg wat moet probeer om op een plek bymekaar te kom.

Die pionier mag lus voel om almal wat besluit het om Jesus aan te neem, te lei in die studie “Ses Waarhede vir Nuwe Bekeerlinge”. Dit kan in aparte groepe gedoen word, of in die eerste samekoms van al die groepe.

X Hoe lei die Pionier Evangelis opvolg Bybelstudies

1. ’n Belangrike Mylpaal

Die pionier het nou ’n baie belangrike punt bereik met die groep. Nou sal hy byeenkomste begin hou met almal wat *Die Johannes Evangelie Bybelstudies* voltooi het. Op hierdie stadium moet hy twee (drie) dinge doen:

- A Begin die Opvolg-materiaal bestudeer deur die Indirekte Metode te gebruik.
- B Begin vier tot ses groepe waarin die *Evangelie volgens Johannes* gebruik word vir moontlike nuwe bekeerlinge.

- C As die pionier nog nie die “SES WAARHEDE VIR NUWE BEKEERLINGE” deur Pastor Thomas Akins in die agtste byeenkoms behandel het nie, behoort hy dit te doen voordat hy met die Opvolg-materiaal begin.

2. Die Derde Week

Dit is nog 'n belangrike week. Die pionier moet die groep 'n plaaslike leier laat kies wat die volgende week se bespreking sal lei. Die pionier moet nie self die leier vir die groep probeer kies nie, maar moet homself bereid verklaar om vir hulle leiding te gee sodat geen leerstellige foute gemaak word nie.

3. Die Vierde en Vyfde Weke

Die gekose plaaslike leier lei die Bybelstudie en die pionier luister slegs, sonder om te onderbreek. Die plaaslike leier sal voortgaan om die Bybelstudies in die plek van die pionier te lei.

4. Die Sesde Week

Hierdie week moet die pionier verskoning aanbied omdat hy nie die byeenkoms kan bywoon nie. Hy moet egter seker maak dat die byeenkoms nogtans sal voortgaan.

XI Bybelstorie-Vertelling

'N INLEIDING TOT BYBELSTORIE-VERTELLING

deur J. O. Terry

Bybelstorie -vertelling, Wat is dit? Dit is die gebruik van Bybelverhale met die volgende as doel: evangelisasie, gemeente stigting, dissipelskap, leierskapsopleiding en bediening.

Bybelstorie-vertelling word onderskei van ander maniere om die Bybel te onderrig deur die feit dat dit staatmaak op Bybelse vertellings wat behoue gebly het. Bybelstorie-vertelling word dikwels gebruik met verskeie vorms van lerende onderrig wat ontsluiting, inductiewe sessies en eenvoudige toepassing op die alledaagse lewe insluit.

60-70% van die inhoud van die Bybel is vertellings. Dit bevat *duidelike verhale* wat goed beskryf is en in een of meer verwysings as 'n storie gevind kan word. Voorbeelde hiervan is die verhale van Adam en Eva, Kain en Abel, die Vloed, Abraham wat Isak gaan offer, en vele meer. Eintlik is daar 'n paar honderd verhale waarvan sommige so lank is dat dit verskeie hoofstukke van die Bybel beslaan, en ander só kort dat dit net in 'n paar verse vertel is.

Daar is *geïmpliseerde stories* waarvan die gebeure verspreid in die Bybel voorkom, i.e. nie noodwendig aanmekaar nie, en ook nie noodwendig as 'n storie nie. Een so 'n verhaal is die skepping van die Geesteswêreld, as mens aanvaar dat die vertellings in Esegïel 28 en Jesaja 14 verwys na Satan se eerste status en gevolglike val. In Psalm 148:2,5 asook 'n paar ander skrifgedeeltes ontvou 'n verhaal van die skepping van geeste wat ons (beter) ken as engele en die engele wat demone geword het. Daar is ander verhale wat verband hou met Paulus se briewe waar hy sake aanspreek soos: 'n jong man se sonde in die gemeente in Korinte, onwaardige gebruik van die Nagmaal en die dwaling van die Galasiërs as gevolg van dwaalleraars.

Baie van die stories is deur Jesus vertel, of is verhale van wat Jesus gedoen het terwyl Hy onderrig het, genees het, sondes vergewe het, vrede gebring het en hongeres gevoed het. Jesus het deur gelykenisse begin leer omdat Hy teenkating gehad het van goddiensstige leiers (lees Matteus 13:10-13 en Markus 4:1-2,33-34). Hy het later die betekenis van die gelykenisse aan Sy dissipels verduidelik.

Hoekom stories gebruik? – Daar is verskeie redes waarom Bybelstories gebruik behoort te word, selfs al kan ander vorms van getuienis en dissipeleringsaanbiedings gebruik word.

1. Baie van die wêreld se onbereikte mense woon in kulture waar inligting *mondelings* oorgedra word, nuwe dinge *mondelings* geleer word, en andere *mondelings* onderrig word. In hierdie kulture word verhale gebruik as 'n manier waarop belangrike dinge maklik onthou word deur stories. Mense van só 'n gemeenskap verkies stories as metode van onderrig, selfs al kan onderrig op ander plaasvind. Hulle beskryf dikwels mense deur stories oor hulle te vertel. Een manier om mense van God te leer, is om vir hulle verhale te vertel van God en Sy werk. Die verhale kan aan 'n groep vertel word, en die groep wat gehoor het, kan op hulle beurt weer die storie oortel.

2. Baie verkies vertelling omdat hulle nie kan lees en skryf nie. Daar is altyd in die kultuurgroep diegene wat kan lees en skryf, maar daar mag sommiges wees, veral ouer mense, wat gladnie kan lees of skryf nie. Selfs diegene wat kan lees, mag gepootjie word deur die feit dat hulle nie alles met begrip kan lees nie. Die hindernis van ongeletterdheid kan oorkom word deur verhale te gebruik om mense in lig en te onderrig.

Soms is die Bybel beskikbaar in die algemene handelstaal van 'n gebied, maar nie in die mense se moedertaal nie. Dit beteken dat die mense nie altyd die godsdienstige begrippe verstaan wat gebruik word nie.

3. Verhale word gebruik in 'n Bybelstorie verteltegniek om te evangeliseer, veral omdat daar òf weerstand is teen tradisionele evangelistiese aanbieding, òf totale vyandigheid teenoor die Evangelie. Dit is nie die bedoeling om die mense te kul sodat hulle

sal hoor wat hulle nie wil hoor nie. Maar, as die Bybelstories vir hulle mooi is en hulle luister met aandag, kan die Heilige Gees dit wat die mense hoor, gebruik om hulle te oortuig van sonde, en dat hulle 'n Redder nodig het.

Nog 'n rede om Bybelverhale te vertel, is dat die mense 'n *Mondelinge Bybel* ontvang. Wat is 'n Mondelinge Bybel? Dit is 'n Bybel met stories, spreuke en geheuetekste wat mense kan onthou en vir ander oortel. Dit word 'n lewende Bybel in hulle harte. Trouens, ons het almal tot 'n mate 'n Mondelinge Bybel in ons harte aangesien ons 'n redelike deel van die Bybel kan onthou uit verhale wat ons as kinders gehoor het, preke wat ons gehoor het en ons eie Bybellees en-studie.

Watter vorms van Bybelstorie vertelling word gebruik?

Die mees algemene vorm wat ons almal ken, is die *onderwerpstorie* wat gewoonlik betrekking het op 'n Bybelse lesonderwerp. Onderwerpstories word dikwels gebruik om te onderrig en te dissipeleer en is 'n goeie manier om regstellende onderrig te gee omdat daar heelwat storielesse oor bepaalde sake is. Stories wat oor 'n spesifieke tema handel, werk die beste met mense wat reeds weet daarvan en wat die Bybel oor die algemeen aanvaar, asook dat wat die Bybel leer van toepassing is op hul lewens. Een nadeel verbonde aan onderrig oor 'n onderwerp is dat as daar nie 'n hele paar storielesse gebruik word nie, die verhale anders geïnterpreteer en negatief gerekonstrueer kan word om 'n verkeerde standpunt te onderskryf. Verhale wat slegs handel oor God se oordeel oor 'n sondige volk, kan die indruk skep dat God kwaad is en dat Hy net na 'n rede soek om mense te vernietig. Sulke stories moet vergesel word van ander wat die Genade van God, waardeur Hy verlossing van die straf wat sonde bring as die sondaar in Hom wil glo en doen wat Hy hulle beveel, ondersoek. Onderwerp-verhale kan die beste gebruik

word vir dissipelering en die opleiding van leiers.

Chronologiese verhale pas in chronologiese tydsorde in sodat elke verhaal kan lei tot 'n volgende een, of 'n voorbereiding is vir volgende verhale. Toe die New Tribes sendelinge chronologiese onderrig gewild gemaak het, is dit hoofsaaklik onderrig deur chronologiese uitleg. Hulle het dus die Bybelverhaal in sy chronologiese volgorde onderrig en die metode gebruik wat die meeste Westers-opgeleide sendelinge sou gebruik: vers-vir-vers uitleg van wat die Bybel leer, maar sonder om te probeer om die Bybelverhale as *vertellings* te behou. Dit beteken nie dat wat hulle gedoen het verkeerd was nie, dit is net tot 'n mate beperk en kan dalk nie so suksesvol gebruik word soos mondelinge-kultuurmetodes wat Bybel storievertelling behels nie.

Hoekom 'n chronologiese volgorde gebruik?

Hoofsaaklik omdat dit die volgorde (patroon) volg waarin dinge gebeur het. Dit is dus die natuurlike rangskikking van die stories. Mense van 'n mondelinge kultuur hou veral daarvan om 'n storie van die begin af in volgorde te vertel. Só onthou hulle dit beter. As 'n mens rondspring in die volgorde waarin dinge gebeur het, is dit baie verwarrend.

Daar is nog 'n rede om die chronologiese rangskikking van die verhale te behou. Vir diegene wat die Evangelie vyandiggesind is en wie se geloof uitgedaag word, is dit belangrik dat die verhale op mekaar kan steun. 'n Groep verhale wat verband hou, sluit die waarheid beter in. 'n Voorbeeld hiervan is die verhale oor God se belofte aan Abraham wat in die nageslag vervul word deur Isak se nageslag, nie Ismail s'n nie. Die tema wat deur die verhaal gevleg is in beloftes, rolspelers, ens. verbind die verhale aan mekaar. Dit

maak dit moeilik om die verhaal te verander, selfs al hou hulle nie van wat daardeur geleer word nie.

Dit is belangrik om mense voor te berei om die goeie nuus te hoor van 'n Verlosser. Die voorbereiding hiervoor is die slegte nuus van die mens se sondige toestand, verantwoordings aan God en sy onmag om homself te red van God se wraak. Die Ou Testament-verhale is die beste agtergrond waarteen die koms van Jesus as vervulling van alle profesieë en die belofte van die Here, verkondig kan word.

Daar is twee tipes storievertelling wat dikwels gebruik word om mense gereed te maak om die Evangelie te hoor.

Een is die verhaal oor 'n spesifieke situasie. Dit is effektief wanneer individue of gesinne bedien word. Dit is net 'n gepaste storie wat gekies en vertel word by 'n geleentheid waar die Bybel storieverteller die kans kry om dit te gebruik. Die tipiese geleentheid om so 'n verhaal te vertel, is 'n uitnodiging om 'n huis binne te gaan om te bid vir 'n familielid of 'n gesin in nood. Dit is die geleentheid om Jesus te verheerlik deur 'n vinnige storie te vertel voordat u bid soos versoek is. Die verteller kan aanbied om later weer te kom kuier en vir hulle nog stories van Jesus uit die Woord van God te vertel. Bybelstories kan by enige geleentheid vertel word waar dit sal pas, bv. begrafnis, troues, ens.

Die ander soort is die Evangelie kortliks vertel en sal later bespreek word.

Waar moet ek begin wanneer ek voorberei om die Bybelstorie te vertel?

Daar is aanvanklik twee noodsaaklike dinge wat die storieverteller moet weet. Ons gaan van die standpunt uit dat hy reeds 'n grondige kennis van Gods Woord het.

Eerstens moet die storieverteller die *basiese Bybelwaarhede* ken wat iemand moet hoor en verstaan om oop te wees vir redding. Daar is 'n voorgestelde lys van ongeveer twaalf waarhede wat die storie=verteller in gedagte moet hou terwyl hy voorberei. Al dié waarhede hoef nie ewe veel klem te dra nie, aangesien party reeds bekend (verstaan) mag wees of ten minste nie deur die persoon se huidige geloof gehinder word nie. Ander waarhede mag uitgebreide aandag verg aangesien die mense diepgewortelde gelowe en praktyke mag hê in hulle kultuur. Die soewereiniteit van God is een basiese beginpunt. Dit sluit in Sy soewereiniteit oor die geesteswêreld sowel as oor die Skepping en al die mense. Ander waarhede sal handel oor die mense se 'kulturele' begrip van sonde en hoe dit versoen kan word. Nog ander het te doen met die lewe na die dood, die natuur daarvan, en wie gaan waarheen. Die grootste waarheid is dat God Self die Verlosser voorsien het soos wat Hy beloof het. Hier volg die voorgestelde lys:

Basiese Bybelse Waarhede wat tot Redding Lei

1. God alleen is soewerein, Hy tree op in die geskiedenis en praat met die mens.
2. God is almagtig, alwetend, die Bron van genade (liefde, vrede, vergifnis, redding, voorsiening in ons behoeftes).
3. God praat deur Sy Woord en Hy is getrou om Sy beloftes te hou.
4. God het die mens lief en wil met hom gemeenskap hou.
5. God is regverdig en Hy haat sonde.
6. God straf die sonde met die dood (skeiding van God).
7. Die mens moet aan God rekenskap gee oor alles wat hy sê en doen.
8. Die mens is 'n sondaar wat deur sy sonde vervreem is van God.

9. Die mens kan niks doen om homself te red van God se regverdige oordeel nie.
10. Die mens kan slegs deur 'n volmaakte offer na God toe kom. Dit behels geloof en vertrou in God.
11. Jesus die Seun, die Een deur God gestuur, is die enigste volmaakte Offer.
12. Verlossing vereis bekering en geloof in God se voorsiening van Jesus as Verlosser en Here.

Die lys van Basiese Bybelwaarhede bied kriteria vir 'n raamwerk vir 'n ***Kerngroep Verhale*** wat handel oor hierdie waarhede. Dit is 'n lys van verhale wat moontlik gebruik kan word vir evangelisering as die storieverteller niks weet van die wêreldsiening van die mense wat hy wil bereik nie. Hierdie lys is 'n goeie wegspringplek om 'n goeie stel BybelverhaalHesse op te bou vir evangelisering. Dit mag nodig wees om sommige verhale te vervang met ander wat meer op die mense van toepassing is. Die lys sluit nie verhale in wat nodig mag wees om twee belangrike verhale aan mekaar te skakel nie, ook behandel dit nie sekere Bybelse waarhede wat meer aandag en in-diepte-onderrig vereis nie.

Weereens is dit 'n voorgestelde lys van tipiese verhale wat gebruik kan word om Bybelse waarhede te dek:

KERN STORIELYS

1. Die Skepping van die wêreld
2. Die Skepping van die mens
3. Die sondeval en die oordeel van Adam en Eva
4. Oordeel van 'n sondige wêreld in Noag se tyd
5. God se belofte aan Abraham – 'n Nakomeling deur wie God alle mense sal sien
6. God voorsien die offer as plaasvervanger vir Isak
7. Paasfees – die bloed en die lam

8. God gee Sy Heilige Wet – die Tien Gebooie
 9. Die offersistiem – die stort van offerbloed om sonde te bedek
 10. Die boodskap van die profete en die belofte van 'n Verlosser wat vir die mens sal ly
 11. Die geboorte van Jesus volgens die profesie
 12. Die doop van Jesus – “Daar is die Lam van God”, die getuienis van Johannes en die Gees
 13. Jesus en Nikodemus – “Jy moet weer gebore word.”
 14. Jesus het die mag om sonde te vergeef – die verlamde man en vier vriende
 15. Jesus het mag oor die natuur. Hy maak die storm stil
 16. Jesus het gesag oor demone – Die Besetene van Gadara
 17. Jesus is die Opstanding – Jesus wek Lasarus op uit die dood
 18. Abraham, Lasarus en die ryk man – 'n Mens moet die boodskap van die profete in hierdie lewe glo
 19. Die Laaste Aandmaal – “Dit is my liggaam wat vir julle gebreek is, my bloed wat vir julle gestort is.”
 20. Jesus word verloën, gevange geneem, vals beskuldig, geoordeel en ter dood veroordeel volgens die profesieë
 21. Die kruisiging, besluit vir of teen Jesus, “Dit is volbring.”
 22. Jesus se opstanding en verskyning aan Sy dissipels en volgelinge
 23. Jesus keer terug na die Vader – die Hemelvaart
- *Die volgende verhale is opsioneel vir sekere geestelike wêreldsienings*
24. Jesus die Ware Hoëpriester (Hebreërs 8 – 9), 'n Voorspraak wat by die Vader intree vir die sondes van gelowiges (Romeine 8:34; Hebreërs 7:25).
 25. Jesus se wederkoms om die gelowiges na Hom toe te neem, om ongelowiges, Satan en die bese magte te oordeel en te straf en so alle beloftes en profesieë te vervul.

Hierdie lys kernverhale se voor-die-hand-liggende swakheid is dat baie belangrike geloofsake van die teikengroep dalk nie goed genoeg aangespreek word nie. In sommige kultuurgroepe mag mense hul sondigheid verstaan en begeer om deur God aanvaar te word as deel van Sy familie. In ander kulture mag die mense egter 'n baie verkeerde idee hê van die erns van sonde en die gevolge daarvan en hulle mag aanstoot neem aan enigiets wat God aan die mens verbind en wat impliseer dat die mens gemeenskap kan hê met 'n verhewe God. Verhale oor Jesus se bediening word uitgesoek sodat die feit dat Jesus mag en krag het soos die Vader, bekend kan word.

Dit is nodig dat die storieverteller genoeg begrip sal hê van 'n volk (groep) se wêreldbeskouing; trouens, enigeen wat 'n groep wil evangeliseer, moet dit verstaan. Die belangrikheid daarvan lê daarin dat daar in enige groep se wêreldbeskouing konsepte is van hulle houding teenoor die gode wat hulle lewens beheer, hoe hulle hulself sien, en wat verkeerd of skadelik is, en hoe hulle versoening bewerk vir verkeerdhede. Dit is belangrik dat die wêreldbeskouing bekend moet wees. Nie sodat die verteller verskonings kan aanbied om verkeerde idees teen te werk nie, maar sodat hy met die groep kan gesels oor die punt van hul grootste geestelike nood terwyl hy (by)gelowe hanteer wat verhinder dat die persoon die Evangelie kan verstaan en aanneem. 'n Goeie verduideliking sou wees dat iemand se wêreldbeskouing die pionier kan inlig en lei oor hoe hy Bybelwaarhede kan gebruik wanneer hy getuig. Dit beteken dat die keuse van die verhale wat gebruik gaan word en die temas wat in die sessies ontwikkel, verband hou met Bybelse waarhede, sowel as relevante sake van die betrokke wêreldbeskouing. As die storieverteller weet wat 'n groep se wêreldbeskouing is, help dit hom ook om te weet watter verhale hy aanvanklik moet vermy omdat hierdie verhale verkeerd verstaan kan word, of die vyandigheidsindheid teenoor die Evangelie kan vergroot.

Ons het nie nou ruimte om 'n volledige verduideliking te gee oor hoe u 'n groep se wêreldbeskouing kan bepaal nie. **Daar is egter 'n paar kategorieë wat verband hou met die wêreldbeskouing wat die storieverteller kan help en waarvan hy behoort te weet.**

Hulle is:

'n Nood wat raakgesien word – Waar 'n groep hulself sien as hulpbehoewend, veral sover dit geestelike sake aangaan.

Punte in hul kultuur wat verander het – Dit is waar daar onlangs verandering gekom het, miskien omdat die Heilige Gees die mense voorberei het vir die Evangelie, en waar dinge onder die mense voortdurend verander – hulle huidige waardesisteem en gebiede waar daar in die toekoms nog veranderinge kan kom as gevolg van die omstandighede en omgewing van die mense.

Hindernisse vir die Evangelie – Daar is aktiewe hindernisse soos vyandigheid, om watter rede ookal, en ander hindernisse wat verhinder dat 'n persoon die Evangelie hoor en reageer daarop.

Brûe na die Evangelie – Dit is areas in 'n kultuur waar daar 'n openheid is om die Evangelie te hoor en verligting te vind vir bestaande geestelike vrese en onsekerheid, en dit as gevolg van bestaande gelowe en verwagtinge binne die spesifieke kultuur. Daar is verskeie maniere om die saak te ondersoek, soos vraelyste wat sake en feite voorstel wat ondersoek kan word by 'n bepaalde groep. Behalwe dat die inligting nodig is, kan dit ook gebruik word om die sake wat hoofsaaklik aandag nodig het in die evangelisering as eerste prioriteit aandag te laat geniet. Daar is bevind dat daar gewoonlik net 10-12 sake is wat as ware hindernisse sterk aangespreek behoort te word. In die latere keuse van Bybelverhale sal meervoudige verhale nodig wees vir die sake waar die wêreldsiening groter struikelblokke kan veroorsaak. Laat eenvoudiger sake ontstaan vir latere dissipeleringslesse en om volwasse gelowiges te leer nadat 'n behoorlike Bybelse fondament gelê is (vir 'n verwysingsraamwerk).

Hier volg 'n lys kemsake wat ondersoek kan word om vas te stel watter Bybelverhaal gebruik kan word by 'n bepaalde wêreldsiening.

- 1 Kennis van die Bybel en houding daarteenoor as gesaghebbende Bron van die waarheid.
- 2 Algemene siening van Christene en of dit 'n goeie lewenstyl is.
- 3 Begrip van die soewereiniteit van God en Sy volkomehede, Sy Eenheid.
- 4 Begrip van sonde, hoe dit ontstaan en versprei het en by alle mense teenwoordig is.
- 5 Die gevolge van sonde, hoe kan dit weggeneem word, die rol van offers. Word vergifnis beoefen?
- 6 Die rol van die geesteswêreld en die verhouding daarvan ten opsigte van die lewendes. Vrese, taboes en pogings om vrede te bewerkstellig.
- 7 Houding teenoor die dood, die hiernamaals, plekke van geseëndheid of straf en voorwaardes om in te gaan. Kan iemand dit verlaat nadat hy “betaal het vir sy sondes” of op een of ander manier die straf ontkom?
- 8 Kennis van Jesus, wie Hy is, die omstandighede van Sy koms, Sy verhouding tot God.
- 9 Jesus se bediening – Sy lering, genesing, vergifnis, opwekking uit die dood, implikasies.
- 10 Die verraad, lyding en dood van Jesus as plaasvervangende offerhande vir sonde.
- 11 Enige openlike of versteekte hindernisse wat kan verhoed dat die Evangelie gehoor, en verstaan en daarop gereageer sal word.
- 12 Enige verdere brûe (wat nie hierbo genoem is nie) soos waar God besig is om te werk en mense voor te berei.

- 13 Wat is die rol van tussengangers wat voorbidding doen by hulle gode, in die verandering van lewensomstandighede.
- 14 Speel geletterdheid 'n rol in die uitdra van die Woord van God? Is die Bybel beskikbaar in die moedertaal?
- 15 Watter metode van leer en onderrig verkies hulle – mondelinge kultuur? Ander?
- 16 Waar en wanneer vind ware onderrig plaas? Wie kan beskou word as 'n onderwyser?

Daar is vele ander moontlike vrae om die geestelike wêreldsiening te ondersoek met die doel om dit te begryp sodat evangelisering en dissipelering kan plaasvind.

Vorbereiding van 'n Bybelverhaal verteltegniek.

Hieronder volg 'n nuttige groepering van die Bybel in 'n strategie vir evangelisering, bevestiging van die geloof van nuwe gelowiges, kerkplanting, dissipelering van nuwe gelowiges en afsluiting van 'n Bybelverhaal. Hierdie strategie is van só 'n aard dat elke deel behoort oor te loop in 'n volgende sonder dat die oorgang sigbaar is. Hierdie strategie vir evangelisering en kerkplanting het gegroei uit ondervinding wat opgedoen is in 'n paar lande waar Bybelverhale gebuik word. Dit neem die natuurlike rangskikking van die inhoud van die Bybel in ag. Hierdie strategie help geweldig baie om die taak te verdeel in doelstellings wat aangepak kan word. Die Bybelwaarhede en wêreldsienings wys saam na kriteria waarvolgens Bybelverhale gekies kan word, en na temas wat moet ontwikkel in elke sessie met die groep. Hierdie strategie is slegs 'n voorstel wat aangepas kan word waar nodig.

Elke hoofdoel het 'n reeks verhale wat kan help om sake aan te spreek. **Hier volg die doelwitte en die voorgestelde verhale:**

Evangelisasie – Genesis tot Handeling 1 (Skepping tot Hemelvaart).

Opbouing of Oorsig – Genesis tot Handeling 1 (Oorsig slegs van belangrike verhale).

Kerkplanting – Handeling 1 tot 12 (Die kenmerke van die Nuwe Testamentiese kerk).

Dissipelering of karakterisering – Handeling 13 tot 28, uitgesoekte Briewe (Vestig gelowiges en laat hulle groei totdat hulle die volheid van Christus ervaar).

Eindtyd – Openbaring en ander gedeeltes wat handel oor die Eindtyd (Om 'n gees van oorwinning en feesviering aan die gemeente te bring en 'n finale waarskuwing aan ongelowiges).

Hierdie vyf rigtings dek die basiese Bybelverhaal en dra by tot 'n aanvanklike Mondelinge Bybel vir 'n groep mense. Die rigtings mag vertraag word sodat daar indiepte studies gemaak kan word van enige saak, en dit kan herhaal word wanneer daar 'n stadige respons is. Die mees kritieke rigting sal Evangelisasie wees, want dit is die rigting waar 'n groep eerste betrokke raak en hier word aanvanklike wêreldsiening-vraagstukke aangespreek.

Na 'n aanvanklike studie deur die Bybel is dit moontlik om weer op dieselfde chronologiese pad terug te gaan en 'n paar nuwe verhale in te pas op die regte plekke. Hierdie verhale mag handel oor onderwerpe soos liefde, vergifnis, aanbidding, ens. Hulle mag handel oor leierskap of enige spesifieke behoefte in die groep. Die chronologiese aanbieding behou die volgorde en maak dit makliker om nuwe verhale by te voeg deur te verwys na die plek waar hulle inpas. Hul doelstelling is om vir die mense 'n Bybel te gee in hulle harte wat hulle kan onthou, waarvolgens hulle kan lewe en wat hulle met ander kan deel.

Die Bybelverhale word aangebied gedurende Storiessessies.

Daar is vier tipiese stadiums in elke Storiessessie. Hier volg die struktuur van 'n ideale Storiessessie. Hoe die verteller elke deel aanbied, sal bepaal word deur sy kennis van die mense.

Die Bybel Storiessessie is NIE 'n erediens nie. Dit is onderrigtyd. As daar gebid word, moet dit kort wees en moet die Here se seën op Sy Woord gevra word sodat menseharte oop sal wees en hulle die Woord sal verstaan. Pogings van individue wat die samekoms wil verander in 'n erediens, moet teengestaan word. Later, wanneer daar positiewe reaksie op die Evangelie was, kan elemente van die erediens ingebring word omdat daar dan rede sal wees tot aanbidding: vergifnis van sonde en 'n nuwe verhouding tot God in Jesus.

1. Dialoog wat die storie voorafgaan:

- 1.1 Groet die mense volgens hul eie kulturele gebruike.
- 1.2 Vra hulle uit oor dinge wat in die gemeenskap gebeur het.
- 1.3 Herinner hulle aan vorige verhale en die Bybelwaarhede daarin. Lê veral klem op dié waarhede wat van toepassing is op die tema van die dag se les.
- 1.4 Vra vrae wat afwagting sal skep en die groep se nuuskierigheid sal prikkel. Hier is daar geen “regte” of “verkeerde” antwoorde nie. Let egter op wat gesê word en maak gebruik daarvan in die gesprek nadat die verhaal vertel is. Hierdie vrae voeg 'n bietjie “sout” by om die mense “dors” te maak vir die storie.
- 1.5 Gee 'n oorsig oor enige verhale wat as “brug” kan dien na die volgende verhaal. (Byvoorbeeld Moses se moord op die twee Egiptenaars forseer hom om uit Egipte te vlug en in die woestyn te gaan woon waar hy God ontmoet.)

- 1.6 As dit toepaslik is, kan 'n Luisteroefening gedoen word – om te luister vir spesifieke dinge in die storie om aktiewe deelname aan te moedig en belangstelling te wek.

2. Lees uit die Bybel:

- 2.1 Tel die Bybel op en hou dit in u hand (soos hulle 'n heilige boek sou hou).
- 2.2 Lees 'n gedeelte uit die Bybel voor waaraan u die verhaal kan “anker”.
- 2.3 Moenie die Bybel neersit nie.

3. Vertel die verhaal:

- 3.1 Vertel die verhaal. Die oop Bybel in u hand wys dat die verhaal uit die Bybel kom.
- 3.2 Vertel die verhaal as 'n storie en nie as 'n beskrywing van wat God en die mense gesê en gedoen het nie.
- 3.3 Maak gebruik van opsommende opmerkings waar nodig om gapings in die tydsverloop te oorbrug en episodes aan mekaar te koppel.
- 3.4 Wees akkuraat in u vertelling, maar behou die Bybelse ritme.
- 3.5 Wanneer die storie klaar is – STOP! (U moet weet hoe en waar u gaan stop.) U kan nou die Bybel neersit.

4. Lei die luisteraars sodat hulle die waarhede in die verhaal kan ontdek:

- 4.1 Vra iemand om die verhaal in sy eie woorde te vertel. (As die vertelling swak en onakkuraat is, vra of iemand anders kan help om die verhaal te vertel. Hou aan vra totdat u 'n goeie weergawe kry. As daar nie een is nie, moet u self weer die verhaal vertel. Sê vir die luisteraars dat dit dalk goed is dat hulle die verhaal weer hoor.)

- 4.2 Laat die luisteraars reageer op die Luisteroefening as daar een was. (Hou aan vra totdat u 'n goeie antwoord kry.)
- 4.3 Gaan voort met die Ontdekkingsreis deur maklike vrae te vra. Beweeg geleidelik na vrae wat meer dinkwerk verg. Hiervandaan kan u voortgaan na vrae met 'n meer persoonlike toepassing.
- 4.4 Wanneer daar onsekerheid in die antwoorde is, vra nog taktvolle vrae. Vertel weer die verhaal as dit nodig is of herhaal gedeeltes van die verhaal as hulle dit verkies.
- 4.5 Hanteer verkeerde antwoorde op 'n kultureel-sensitiewe wyse. (Dankie, wil iemand anders graag antwoord?)
- 4.6 Moenie vrae oor waarhede wat nog later behandel sal word, hanteer nie. (Besoekende Christene kan hier probleme veroorsaak. Sê vir hulle dat u hul vrae sal hanteer sodra u daardie deel van die verhaal bereik.)
- 4.7 As u nie die antwoord op 'n vraag ken nie, sê vir die persoon u sal die antwoord in die Bybel gaan soek. (U ken moontlik die antwoord. Dit dien as voorbeeld vir diegene wat u oplei om nie die antwoord te waag as hulle nie weet nie. Die antwoord moet uitgestel word totdat hulle dit in die Bybel gekry het of vir iemand wat weet, gevra het.)
- 4.8 Wees sensitief deur die sessie betyds te stop.
- 4.9 Gebruik 'n geheuevers ter opsomming van die les en gee só vir die luisteraars 'n vers om in hulle harte te bewaar.
- 4.10 Vertel vir hulle 'n staaltjie uit u eie lewe (of u familie of volk s'n).

Onthou bogenoemde is slegs 'n voorstel van hoe die ideale storiesessie kan lyk. Wanneer daar vyandigheid of wantroue is, mag u dalk net 'n paar retoriese vrae stel en dan die verhaal vertel sonder om enige bespreking te hê, in die vertroue dat die Woord kragtig is en die gesindhede sal verander. Soos wat 'n vertrouensverhouding

groeï en mense vrae begin vra, antwoord hulle deur na die verhale te verwys – die verhaal beantwoord die vrae. Met die verloop van tyd mag daar 'n openhartigheid ontstaan waar 'n onderrigssessie kan plaasvind.

'n Oorsig oor die beplanningsproses vir chronologiese Bybel Storievertelling – Hier is 'n oorsig oor die basies voorgestelde stappe ter voorbereiding om mense te betrek by storievertelling:

1. **Oorweeg die Basiese Bybelse Waarhede vir Redding.** Maak baie seker dat u weet wat die Bybel leer oor sonde, vergifnis en redding. Hersien die lys Bybelwaarhede en stel hulle in u eie woorde.
2. **Ondersoek u mense se wêreldsiening en hou in gedagte dat u op soek is na moontlike struikelblokke in die pad van die Evangelie.** Daar is baie interessante om in verband met 'n groep te wete te kom – Wat MOET u weet voordat u begin getuig sodat u nie dalk verkeerde dinge kwytraak nie? Maak 'n lys van groot struikelblokke asook enigiets wat as brug sou kon dien.
3. **Skryf 'n paar doelstellings neer** wat u sal help in die keuse van verhale en om onderrigtemas te identifiseer in verhale.
4. **Kies u verhale deur te begin met 'n model verhaallys of kern storielys en deur dit aan te pas om by u doelstelling te pas.** Onthou om hulle in die regte chronologiese volgorde te hou.
5. **Pas u lys verhale aan** om in te pas in die beskikbare tyd met u groep. Is dit dalk nodig om u tyd kort te knip as gevolg van die plantseisoen, oestyd, of slegte paaie as gevolg van reën,

of moontlike oorvol skedules?

6. **Berei eers u verhale uit die Bybel voor** en bou dan 'n les daarom om die verhaal te beklemtoon en die les aan u luisteraars oor te dra.
7. **Toets u verhale** aan 'n vriendelike informant of 'n klein groepie wat u goed ken. Verander die verhaal waar nodig ter wille van die groep se kulturele agtergrond en ter wille van duidelikheid.
8. **Tref reëlins** met owerhede om in hul area te onderrig. Kies 'n plek wat vir die hele gemeenskap bereikbaar is tensy daar 'n spesifieke rede is om dit nie te doen nie. Onthou: die doel is om die hele gemeenskap te betrek as dit moontlik is.
9. **Begin u lering en maak aanpassings** aan die storielys en lesse waar ondervinding u wys dat dit nodig is.
10. **Begin om 'n assistent op te lei** om sy eie storie vertelsessies te begin.
11. **Hou 'n joernaal aan** of maak aantekeninge wat u kan help.
12. **Dink na oor wat u doen en hoekom** sodat u ander kan oplei om te onderrig deur middel van storievertelling.

'n Paar Bybelverhaal-temas wat al van waarde was:

Die Lewende God – vir Hindu's en afgodsaanbidders

Die Weg tot Lewe en die Hemel – Buddhiste

Die Lydende Dienskneg – vir diegene wat vervolgd word, rampe beleef of bedreig word.

Die Eer van God en Mens – ondersoek eer soos wat God die mens eer en die mens God behoort te eer, net soos Jesus die Vader geëer het.

Verhale van Profete – hoofsaaklik vir Moslems

God en die vrou – fokus op die wêreldsiening van vroue waar dit verskil van dié van mans.

Die Ware Hoëpriester – die behoefte aan die betroubare Middelaar waarin nê God kon voorsien.

Die Pad na Emmaus – alhoewel dit ontwikkel is vir Moslems, fokus dit op die vraag hoekom die Christus moes ly en moes sterf.

Vrede met God – praat met Hindu's en mense wat belas is met verhoudings, gebroke as gevolg van sonde.

God se gesin – fokus op die gebroke verhouding met God, deur sonde, en die herstel daarvan wanneer die sondaar berou het en hom bekeer en so vergifnis verkry van sonde.

(Verlossing)

Die waarde van 'n tema is dat dit help om lestemas asook lesaktiwiteite en vrae te ontwikkel.

'n Spesiale gebruik van Bybelverhale is vir 'n verskeidenheid doele nuttig. 'n Voëlvlug oor die Evangelie is vinnig – Wat is dit?

'n Voëlvlug oor die Evangelie is 'n aaneenlopende vertelling van Bybelverhale, in chronologiese volgorde, van 'n beginpunt (gewoonlik die Skepping) tot die verhaal van Jesus. Die tydsverloop van vertelsessies kan wissel van 'n uur tot 'n paar dae, afhangende van hoeveel stories gebruik word en hoeveel detail ingesluit word. In 'n voëlvlug stop die verteller nie om te onderrig of vrae te beantwoord nie. Die impak van die voëlvlug lê juis daarin dat die stories inmekaar vloei as gevolg van ononderbrokenheid. Ons weet dat luisteraar nie alles kan onthou wat hulle hoor nie, maar hulle kry die strekking én 'n uitstekende oorsig oor die Bybelverhaal wat hulle laat sien waarheen dit op pad is.

Hoe kan 'n voëlvlug tot hulp wees? **Eerstens** kan dit gebruik word om vas te stel of daar belangstelling is en 'n potensiële reaksie op die Evangelie. Dit beweeg vinnig en daar is nie juis kans vir verharding ten opsigte van een bepaalde storie nie. As die verhaal goed vertel word, bly die mense bereid om te luister, selfs al stem hulle nie saam met wat vertel word nie, of hulle geloof aangespreek word. As die luisteraar belangstel in die verhaal en meer wil hoor, reël vir 'n gewone storie-vertelstrategie.

Tweedens kan die voëlvlug help om veronderstelde wêreldsienings te toets wanneer 'n model van spesifieke stories saamgevoeg word. Dit weerhou 'n mens om lang weke/maande deur 'n groep verhale te werk voor hy kan sien of hy deurdring.

Derdens kan 'n voëlvlug gebruik word vir mense wat as gevolg van omstandighede vir langer tye onbereikbaar is.

Vierdens kan die metode gebruik word om die tyd te benut wanneer u gevra word om ná geestelike werk tyd deur te bring in 'n sekere area. U kan byvoorbeeld 'n storie vertel terwyl u wag dat 'n maaltyd voorberei word wanneer u gevra is om te bly vir ete nadat u vir 'n gesin of groep mense in die gemeenskap gebid het. Maak altyd seker dat u vir die mense sê dat iemand vir hulle meer sulke verhale kan kom vertel sodat hulle beter kan verstaan. Gewoonlik hou mense daarvan om stories weer te hoor sodat hulle kan ontspan en meer *inneem*.

Vyfdens is 'n voëlvlug oor die Ou Testament 'n uitstekende manier om 'n groep voor te berei om die Jesus Film te sien. Dit is selfs beter om te trek tot in Lukas deur die verhaaltrant in die Jesus Film te volg. So sal hulle beter voorbereid wees om die film te verstaan.

Sesdens kan die voëlvlug-metode in 'n aangepaste kort sessie gebruik word by 'n siekbed, terwyl u op reis is of by 'n huisbesoek.

Die gebruik van Bybelprente in 'n storie vertelsessie – Die ou spreekwoord sê 'n goeie prent is meer werd as 'n duisend woorde. Dit is tot 'n mate waar. Prente het voor- sowel as nadele. 'n Goeie stel Bybelonderrig prente kan van groot waarde wees wanneer 'n storie vertel word en dit laat 'n persoon wat normaalweg nie aanvaar sou word as 'n onderwyser nie, kwalifiseer as een, omdat hy prente gebruik (en hopelik 'n grondige kennis het van stories).

Voordele:

Prente help om die agtergrond vir stories en onbekende aktiwiteite te verduidelik (altare en offerhandes, die tabernakel, die kruisiging).

Prente is nuttig om vroeëre stories te hersien omdat dit met die storie geassosieer word en dus die geheue aanwakker.

Prente kan help met die vlot verloop van die verhaal omdat hulle in volgorde gewys word.

Prente help om die geloofwaardigheid in die storie of die klimaks te illustreer.

Prente kan help om vir 'n andersins skrikkerige storieverteller moed (en fokus) te gee.

Kontekstuele prente mag van die kulturele skok wat die aanbieding van die verhaal dalk kan bring, versag.

Baie prente het geweldige emosionele inhoud in sekere kulture – die verlore seun by die vader se voete, die vrou wat Jesus se voete met haar hare afdroog.

Prente, veral in vol kleur, is nodig om sekere dinge in stories te illustreer, soos die gestorte bloed in Ou Testamentiese offers en van Christus aan die kruis.

Nadele:

Koste en beskikbaarheid.

Wanneer prente ingebring word, mág dit dalk vir nuwe storievertellers impliseer dat 'n mens prente *moet* hê om stories te kan vertel. (Dink voor u doen!)

Kultureel-onvanpaste dinge kan deur middel van prente ingebring word – lengte van vrou se klere, Jesus en die Samaritaanse vrou alleen by die put, ens.

Dit mag die fokus lê op die verkeerde oomblik in die verhaal – Noag en sy seuns besig om die ark te bou, ens.

Nie-evangeliese prente mag 'n verkeerde manier van doop voorhou.

Prente word naderhand lelik en verniel van herhaaldelike gebruik as dit nie netjies gebêre en vervoer word nie en moet periodiek vervang word.

Prente van profete is oor die algemeen onaanvaarbaar vir konserwatiewe Moslems.

Kontekstuele prente mag die kulturele skok versag deur identifisering met kleredrag, ras en gelaatstrekke, maar is histories onakkuraat. (Dit is 'n keuse tussen akkuraatheid en effektiewe onderrig van die punt wat met die les gemaak wil word.)

Toets altyd prente vooraf voordat u hulle gebruik om vas te stel watter prente aanvaarbaar is en watter nie die boodskap goed oordra nie.

Die opleiding van Bybel-storievertellers is van die grootste belang. Bybelstories is self 'n goeie bron vir die onderrig van goeie leierskapsbeginsels en kontrastering daarvan met die swak leierskapsbeginsels. Oefening is nodig. Elke verteller het sy eie styl. As u goed wil stories vertel sonder om afhanklik te wees van notas, moet u baie tyd spandeer en nie tou opgooi nie. Dit is die moeite werd. Die EERSTE PERSOON wat deur die verhale verander sal word, is die storieverteller self. Die Woord van God sal nooit weer vir u dieselfde wees nie. U sal die verhale LEEF. U sal foute maak, soos

almal van ons. Onthou: selfs 'n kind kan 'n storie vertel. U ook. Die verhale wat u vertel, is vir volwassenes, het volwasse temas, en sal help in die bepaling van waar die luisteraars die ewigheid sal deurbring.

Daar is mense wat opleiding gee in Bybel-storievertelkuns en wat vir u leiding kan gee sodat u 'n effektiewe Bybelstorie vertelstyl kan ontwikkel. Mag die Here u seën terwyl u DIE VERHAAL VERTEL.

J.O. Terry, 2 Marine Vista, #20-75 Neptune Court, Republic of Singapore 449026

Or: International Mission Board/SBC Box 6767 Richmond, VA. 23230

XII Bybel storievertelkuns

deur Jackson Day

Bybelverhale sluit die historiese vertellings in die Bybel en Jesus se gelykenisse in. Stories is die algemeenste vorm van letterkunde in die Bybel. Uit die nege-en-dertig boeke van die Ou Testament bevat vier-en-dertig verhale van dinge wat gebeur het. Die volgende Ou Testamentiese boeke bevat hoofsaaklik historiese verhale: Genesis, Josua, Rigters, Rut, 1 en 2 Samuel, 1 en 2 Konings, 1 en 2 Kronieke, Esra, Nehemia, Ester, Daniël, Jona en Haggai. Groot dele van Eksodus, Numeri, Job, Jesaja, Jeremia en Esegïel beslaan geskiedkundige verhale. Die sewe-en-twintig Nuwe Testamentiese boeke bevat 'n mengsel van verhale, onderwysing, bemoediging, gesprekke, waarskuwings en profesieë. Elke Nuwe Testamentiese boek bevat verhale. Die grootste deel van die vier Evangelies, Matteus, Markus, Lukas en Johannes, is verhale. Feitlik die hele Handeling is 'n vertelling. Bybelverhale is God se hoofinstrument waarmee Hy vir die mens Sy waarhede wil leer.

Gebruik Bybelstories vir diegene wat vasbeslote is om Bybelse lering te verwerp

Stories is die beste manier om die siening van diegene wat hulle voorgeneem het om Bybelse lering te verwerp, te verander. Mense wat direkte konfrontasie met die evangeliewaarhede vyandiggesind is, mag na Bybelverhale luister. Billy kon nie 'n pil sluk nie. Sy ma het letterlik alles probeer, maar hy *kon* die pil nie sluk nie. Sy het gedreig om hom te slaan, sy het hom lekkers belowe. Maar die pil het elke keer op die punt van sy tong geeëndig. Toe kry sy ma 'n plan: sy sny 'n rosyntjie oop, sit die pil daarin en gee dit vir Billy. Hy kon die rosyntjie met die versteekte pil sluk, maar nooit nêr die pil nie, al was die pil op sy eie baie kleiner! Bybelverhale is uitstekende 'rosyntjies' waarin die waarhede wat só moeilik gesluk word, "toegedraai" kan word. Waar 'n front-aanval beslis sou faal, word die storie 'n 'rosyntjie' wat die waarheid bevat wat so moeilik geglo (gesluk) kan word.

Bybelverhale help om in ander mense wat nie belangstel in die Evangelie nie, luisteraars te vind. Party mense het geen begeerte om die Evangelie te hoor nie, nie as gevolg van vyandigheid nie, maar bloot as gevolg van afsydigheid. Hulle wil graag vermaak word, maar stel geensins belang in God se waarhede nie. Dit mag nodig wees om hulle te trakteeer op Bybelstories sodat hulle teenwoordig kan wees om die Woord van God te hoor. Die Bybelverhaal word 'n heerlike rosyntjie. Terwyl die luisteraar die storie "sluk", kan die Waarheid van God die luisteraar wat gekom het om vermaak te word, verander.

Gebruik Bybelverhale in 'n verhale -vlug, in 'n reeks of as een enkele verhaal

Op 'n verhale -vlug

Een van die beste maniere om goddelike waarhede vir iemand te leer, is om die historiese volgorde te volg. God het die Skrif al meer openbaar binne die struktuur en konteks van die geskiedenis. Die Bybel het 'n historiese volgorde en dit sal met groter duidelikheid oorgedra word wanneer dit in historiese volgorde geskied, van Genesis af tot by Openbaring. 'n Verhale-vlug begin by die skepping in Genesis, gaan dwarsdeur die Ou Testament, behandel die lewe, dood, opstanding en hemelvaart van Jesus, gaan voort deur Handeling, plaas die briewe in hul korrekte chronologiese volgorde binne Handeling, en sluit af met verhale oor die eindtyd.

'n **Verhale-vlug** is hoogs effektief om mense met geringe Bybelkennis te evangeliseer. Vertel uitgesoekte Ou Testamentiese verhale wat die volkomenheid van God teenoor die sondigheid van die mens beklemtoon. Vertel dan Nuwe Testamentiese verhale uit die vier Evangelies oor Jesus se lewe, die mense wat Hom gevolg het, Sy kruisiging en opstanding. Sluit af met verhale uit Handeling oor dié wat tot bekering gekom het.

Die Meer-verhale-vlug is 'n plan om 'n groep stories te vertel en te her-vertel vir dieselfde groep luisteraars, maar met verskeie doelstellings. Verhale wat beklemtoon word in elke vlug, word gekies om 'n spesifieke behoefte by die luisteraars met wie hulle op die spoor is, aan te spreek. Die Meer-verhale-vlug ontwikkel verskeie roetes. Ek lê klem op drie: die Evangelistiese vlug, die Dissipelskapsvlug en die Leierskap-Toerustingsvlug. Die Meer-verhale-vlug se planne word gewoonlik gebruik vir ongeletterde mense in stam- of volksverband of groepe mense wat die Christendom nie goedgesind is nie. Daar is egter ander moontlikhede vir Meer-verhale-vlugte.

Die Enkel-verhale-vlug bied 'n groep Bybelverhale een maal in chronologiese volgorde aan. Met elke verhaal word waarhede be=

klemtoon wat verband hou met die behoefte van die luisteraars. Die Enkel-verhale-vlug is van nut wanneer groepe wat 'n skryftaal het en bekend is met die Christendom, geëvangelizeer en onderrig word.

In 'n reeks studies of preke

Daar is baie moontlikhede waar Bybelverhale in 'n reeks gebruik kan word:

- ✦ hoofkarakters in Genesis
- ✦ wonderwerke in die Ou Testament
- ✦ groot profete
- ✦ Jesus se gelykenisse
- ✦ Jesus se wonderwerke
- ✦ mense wat alleen met Jesus gepraat het
- ✦ mense wat deur Jesus geprys is
- ✦ gebeure in die vroeë kerk
- ✦ gebeure in Paulus se lewe

As 'n enkel verhaal

Wanneer 'n verhaal net by een geleentheid vertel word, word dit afgesonder vir 'n spesifieke groep by 'n spesifieke geleentheid. By so 'n geleentheid word 'n verhaal vertel wat op sy eie staan, nie een wat deel uitmaak van 'n vlug of 'n reeks nie.

'n Enkel verhaal kan voordeel trek uit die geleentheid, bv. 'n begrafnis, 'n bruilof, 'n uitnodiging vir siekebesoek, 'n verjaarsdagparty, 'n huweliksherdenking. Vertel een of twee Bybelstories wat by die geleentheid pas. Byvoorbeeld:

✦ 'n Jong predikant is gevra om die begrafnis van 'n ou dame te lei. Hy het die verhaal vertel van Petrus wat Dorkas opgewek het en

gesê: “Net soos die weduwees vir Petrus die klere wys wat Dorkas vir hulle gemaak het, wil ons vandag onthou wat Tant Lenie alles gedoen het. Petrus het Dorkas uit die dood opgewek; ons word vertroos in ons hartseer omdat Tant Lenie se geloof in Jesus sal uitloop op haar opstanding in 'n nuwe lewe.”

'n Enkel Bybelverhaal kan gebruik word om 'n spesifieke vraag of geestelike behoefte op te los. Byvoorbeeld:

✦ 'n Luisteraar glo dat 'n krimineel nie gered kan word nie. Die verteller kan die verhaal van die misdadiger wat saam met Jesus gekruisig is, gebruik, of Saulus se bekering, om te verduidelik dat Jesus gekom het om selfs kriminele te soek en te red.

✦ 'n Jong gelowige begin weer drink en word dronk. Party gemeentelede wil hom nie nog 'n kans gee nie. Die verhaal van Jesus en Petrus nádat Petrus Hom verloën het, is hier gepas.

HOE OM 'N BYBELVERHAAL TE ANALISEER

Voordat iemand 'n effektiewe storieverteller kan wees, of 'n prediker-leraar wat verhale gebruik, moet hy eers verhale (stories) kan analiseer. Die volgende stappe verduidelik hoe 'n Bybelverhaal geanaliseer kan word. Lees, lees en lees die verhaal oor en oor. Lees die Skrifgedeelte waar die verhaal opgeteken is 'n paar keer deur. Dit help baie om die gedeelte in verskillende Bybelvertalings te lees.

Identifiseer die verhaal se struktuur:

'n Tipiese storie het die volgende struktuur:

✦ die openingsgedeelte waar die probleem of behoefte gestel, geskep of geïdentifiseer word.

✦ die episodiese deel waarin die verhaal ontwikkel met 'n patroon van probleem, konflik en mislukte pogings tot oplossings.

✂ die klimaks gedeelte waar die uiteinde van die verhaal vertel word.

Stappe om die verhaalstruktuur te identifiseer

1. Oordink die konteks van die Bybelverhaal

Die konteks neem die agtergrond in ag: wie het die verhaal vertel, wat is die historiese agtergrond daarvan, wat het vooraf gebeur wat die vertelling kon beïnvloed? Dink na oor wat die konteks (Skrifgedeelte vóór en ná die gedeelte wat die verhaal bevat) onthul in verband met die historiese omstandighede en dié deel van die verhaal.

2. Bepaal wie die sleutelkarakter(s) is

Vind uit wie die sleutelkarakter(s) is in die verhaal en wie die hoofkarakter is in die vertelling. Soms is daar net een, maar in ander vertellings staan meer as een persoon uit.

3. Bepaal die plek waar die gebeure plaasvind.

Soms is dit nodig om duidelik te weet waar die verhaal afspeel sodat dit goed verstaan kan word, ander kere is dit onnodig.

4. Bepaal sleutelherhalings.

Woorde, temas, feite of idees word dikwels herhaal, soms presies net so, ander kere met minimale verskil, om gebeure in 'n Bybelverhaal aan mekaar te bind. Herhaling in Bybelverhale beklemtoon waarhede, werk op na 'n klimaks of druk sterk emosies uit. Omdat herhaling doelbewus gebruik word, is dit belangrik om op die uitkyk te wees daarvoor.

Thomas Wade Akins

Byvoorbeeld: In die verhaal van Josef in Potifar se huis word sekere feite herhaal:

- ⊕ die Here was by Josef (Gen. 39:2, 21, 23);
- ⊕ Josef was in beheer van Potifar se huis (Gen. 39: 4, 6, 8, 9);
- ⊕ Potifar se vrou vra hom om by haar te slaap (Gen. 39: 7, 10,12).

5. Stel vas watter gesindhede in die verhaal na vore kom

Verhale dra gesindhede en emosies oor. Dit mag 'n positiewe of 'n negatiewe gesindheid uitdruk. (Gedwonge) aanvaarding, sinisme, vyandigheid, skok, verskrikking, smart, pyn, liefde, vreugde, verrassing en verwondering is 'n paar gesindhede wat deur verhale weerspieël kan word. Die storieverteller moet dieselfde gesindheid oordra as dié in die Bybel. Hy moet sy luisteraars help om dieselfde emosies te beleef (voel) as wat in die Bybel uitgedruk word.

6. Stel vas wat die sleutel probleem is.

Verhale begin met 'n probleem/behoefte wat met elke episode in 'n reeks stories toeneem in intensiteit totdat 'n klimaks bereik word. In die eerste episodes van die Bybelverhaal word daar gewoonlik 'n probleem geskep of geïdentifiseer wat die sleutel is tot die begrip van die verhaal. Voorbeelde van probleme wat in Bybelverhale voorkom, is: vyande, opposisie, konflik, verdrukking, teenstelling, gevaar, onbevredigde behoeftes, meer as een persoon wat 'n doel nastreef wat slegs één kan bereik, God se wil in konflik met die mens se begeertes. 'n Mens moet vasstel wat die hoof probleem of behoefte is die een wat in die begin van die verhaal gestel is.

7. Identifiseer die episodes in hul chronologiese volgorde.

Bybelverhale word gerangskik in 'n reeks episodes. 'n Mens moet die reeks erken van die begin van die verhaal tot aan die einde

Thomas Wade Akins

daarvan. Die verhaal ontwikkel met sy patroon van probleme, konflik en mislukte pogings om 'n oplossing te vind totdat die uiteinde bereik word. Elke gebeurtenis wat die probleem kompliseer, of elke poging om 'n oplossing te vind, is 'n episode in die verhaal. Party verhale is kompleks en het onderafdelings waar daar handeling plaasvind binne bepaalde gebeurtenisse. Die handeling in 'n meer gekompliseerde verhaal het baie meer kinkels. Elke onderafdeling, handeling, plan, verandering in gebeure of nuwe ontwikkeling, is 'n episode in die verhaal. Behou hierdie episode in die plek waar dit in die vertelling pas.

Nadat vasgestel is wat die eintlike probleem is, let op die volgorde van gebeure totdat die verhaal sy hoogtepunt (klimaks) bereik.

8. Ontdek die hoogtepunt (klimaks) van die verhaal.

Die sleutelprobleem wat aan die begin van die verhaal bepaal word en die klimaks hou verband met mekaar. Die verhaal ontwikkel totdat daar 'n finale uitslag is vir die "probleem", of dit nou 'n gelukkige of 'n hartseer episode is. Party verhale eindig op 'n positiewe noot, ander weer op 'n negatiewe. Ontdek wat gebeur as gevolg van 'n karakter wat 'n probleem wil oplos, of die behoefte wat die basis vorm van die verhaal, wil bevredig.

Ontdek lesse wat in die verhaal na vore kom

Ontdek belangrike lesse/waarhede wat die storie leer en skryf hulle neer.

Soek die mees voor-die-hand-liggende lesse uit en probeer al hierdie lesse wat in die storie geleer word, uithaal.

Onderstreep of merk die lesse wat die belangrikste is vir u

studente/luisteraars. 'n Mens kan baie lesse ontdek in enige Bybelverhaal. Dit is onmoontlik om almal te gebruik in een preek of Bybelstudie. Kies dié wat u wil gebruik en merk hulle.

VOORBEELD-ANALISE VAN 'N BYBELVERHAAL

VERHAAL: Josef se versoeking

TEKS: Genesis 39: 1-23

STRUKTUUR:

KONTEKS:

Josef se broers verkoop hom aan slawehandelaars (Genesis 37). Hy word Egipte toe geneem en hier aan die kaptein van Faraó se lyfwag, ene Potifar, verkoop (Genesis 39:1).

Hoofkarakter: Josef

Plek waar die verhaal afspeel: Potifar se huis, Egipte

Sleutelherhalings:

— "Die Here was by Josef" (39:2, 3, 21, 23).

— Potifar het Josef oor al sy besittings aangestel (39:4, 5, 6, 8).

— Potifar se vrou het Josef gevra om by haar te slaap (39:7, 10, 12).

— Potifar se vrou het Josef by die bediendes daarvan beskuldig dat hy met haar gemeenskap wou hê (39:14-15) en sy het vir haar man dieselfde vertel (39:17-18).

Belangrikste gesindhede:

- Hoop te midde van wanhoop:

> Josef, die slaaf, is tot seën vir ander (39:1-5).

> Josef word versoek, maar weerstaan dit (39:9-12).

> Josef word vals beskuldig maar dit gaan goed met hom in die tronk (39:14-23).

- Potifar se vrou begeer om gemeenskap te hê met Josef (39:7-11).
- Josef weerstaan verleiding (39:8-12)
- Potifar is woedend toe hy sy vrou se beskuldigings teen Josef hoor (39:19).

Die grootste probleem: Potifar se vrou begeer Josef.

Gebeure in chronologiese volgorde:

- Josef word as slaaf weggevoer na Egipte waar Potifar hom koop (39:1).
- Die Here was by Josef (39:2).
- Josef wen Potifar se guns en word oor sy hele huishouding aangestel (39:4-6).
- Josef was baie aantreklik en sy meester se vrou nooi hom om by haar te slaap (39:7).
- Josef weier: “^{8c}Wat hy besit, het hy onder my sorg geplaas. ⁹Daar is niemand wat in hierdie huis meer gesag het as ek nie. Meneer het niks van my teruggehou nie, behalwe vir u, want u is sy vrou. Hoe kan ek so ’n verkeerde ding doen? Ek sal mos teen God sondig!” (39:8-9).
- Sy het Josef dag vir dag genooi, maar hy het selfs geweier om alleen by haar te wees (39:10).
- Toe Josef eendag alleen was in die huis, het sy hom aan die klere gegryp. Josef het buitentoe gevlug terwyl sy ’n stuk van sy klere in haar hand gehou het (39:11-12).
- Die vrou het die bediendes geroep en gesê: “^{14b}Kyk, Meneer het hierdie Hebreër na ons toe gebring om ons te kom verneder. Hy wou by my kom slaap, maar toe ek hard begin skree ¹⁵en hy hoor hoe hard ek aanhou roep, het hy buitentoe gevlug en hierdie stuk klere by my gelos.” (39:13-15).

Thomas Wade Akins

- Toe Potifar tuis kom, het sy vrou vir hom gesê: “^{17b}Die Hebreuse slaaf wat jy hier by ons inbring het, het by my kom aanlê, ¹⁸maar toe ek hard aanhou roep, het hy buitentoe gevlug en hierdie stuk klere by my gelos.” (39:17-18).
- Potifar was kwaad en het Josef in die tronk laat gooi waarin die mense was wat deur die koning gevange gehou word (39:19-20).
- In die tronk was die Here by Josef. (39:21).

Klimaks:

- Josef word in die tronk gegooi, maar die Here is by hom (39:20-21).

LESSE WAT DIE VERHAAL ONS LEER:

1. ’n Dienaar van die Here kan onregverdig behandel word. Josef is aan slawehandelaars verkoop (39:1) en later in die tronk gegooi as gevolg van vals beskuldigings (39:20).
2. Die Here is altyd by diegene wat getrou is aan Hom. Hy was by Josef (39:2, 21, 23; Psalm 46:1-2).
3. Wanneer die ongelowiges agterkom dat die Here Sy dienskneg seën, is die dienskneg ’n goeie getuie. Potifar het gesien dat die Here by Josef was (39:3).
4. Iemand wat God nie dien nie, kan geseën word ter wille van die gelowige met wie hulle ’n verhouding het. Die Here het Potifar geseën ter wille van Josef (39:5).
5. Die een wat God dien, sal onderwerp word aan versoekings. Die sewentienjarige Josef was in die versoeking om gemeenskap te hê met sy meester se vrou (39:7, 10-12).

Thomas Wade Akins